НОВА ПОШТА

Примерак 10 филера

„Нова пошта" излази сваког дана ујутру, осим понедеоника и дана иза празника
Редакција и администрација: Ујвидек, Орсагзаволо тер 6/I.
Тел.: 39—39. Пошт. фах: 173
Чековни рачун код поштанске штедионице: 18.254.
Месечна претплата: 2.50 пенга, тромесечна 7.20 пенга

Год. II. | Ујвидек, субота, 14 март 1942. | Број 55

Јапанци се спремају за напад на Аустралију

Говор председника владе на ванредној седници МЕП-а

(●)

Јапанци заузели град Басејн у јужној Бурми

Рим, 13 марта. — (Стефани). Како се јавља из Токиа, јапанске трупе и даље изграђују нове позиције у Новој Гвинеји. То је данас признао и њујоршки радио. Судећи по свима знацима, најближи циљ јапанске офанзиве изгледа да ће бити Порт Моресби који би Јапанци употребили као важну луку за војне операције у вези са припреманим нападом на аустралијански континент.

УЛАСКОМ ЈАПАНАЦА У ГРАД БАСЕЈН, ЦЕЛА ЈУЖНА БУРМА ЈЕ ДОСПЕЛА У ЊИХОВЕ РУКЕ

Цирих, 13 марта. (БТ) — Према извештајима из Шангаја, јапанске трупе ушле су већ у Басејн. Тиме је цела Јужна Бурма доспела у јапанске руке.

(●)

У РОВНУ ЋЕ БИТИ ОСНОВАНА УКРАЈИНСКА ЕМИСИОНА БАНКА

Франкфурт, 13 марта. (ДНБ) Према извештају „Франкфуртер Цајтунга", министар поседнутих територија на Истоку, Розенберг, објавио је уредбу о оснивању Украјинске централне емисионе банке. Седиште банке биће Ровно и банка ће имати искључиво право да издаје украјинске банкноте карбонавец. Основа за прерачунавања карбонавеца је иста као и за рубљу, тј. десет карбонавеца једна марка. Према писању листа касније ће и за балтичке области у Риги бити основана централна емисиона банка.

У спољној политици Мађарске неће бити промена

Изјава председника владе г. др. Калаи Миклоша

Будапешта, 13 марта. (МТИ) На ванредној и веома добро посећеној седници МЕП-а одржаној у четвртак увече, земаљски председник странке Бела Лукач изјавио је своје жаљење због одласка бившег председника г. др. Бардошија, па је затим топлим речима поздравио Председника Владе г. др. Калаи Миклоша.

Потом је Председник Владе одржао свој значајан говор, у коме је између осталога, рекао и ово:

— Чињеница да долазим са старом владом потпуно непромењеном, значи да ће се тенденција старе Владе, као и њена начела у погледу спољне политике у свему равнати према ранијем стању. Ја не желим да заузмем фотељу Министра спољних послова и моја је једина жеља да то место, после оздрављења, заузме за то најподеснији и најдостојнији др. Лаоло Бардоши.

— У спољној политици Мађарске неће бити промена. Наше место не може бити на другој страни, већ поред Немачке и Италије. Ово наше гледиште и наше одлуке нису новог датума. Ми смо о свом ставу решили већ онда када Немачка још није била највећа сила на свету, а Италија је била још само на путу да доведе фашизам до триумфа.

Наша судбина одлучиће се на руском ратишту, за нас се тамо бори сваки наш војник. Тамо морамо бити и ми, јер наша мађарска крв не може дозволити да се за нас, а без нас, боре.

Прелазећи на питање унутарње политике, Председник Владе изјавио је да жели да буде тумач Мађарства и светских погледа Ђуле Гембеша. И он сматра 95 Гембешових тачака, као своје политичко вјерују. Непоколебив је присталица парламентарног владања, а сматра као важан задатак да се јавни поредак по сваку цену одржи. Све треба предузети из пољу социјалног упапређења. Економско потискивање Јеврејства, бар у општим оквирима, основни је услов за економско продирање мађарског народа. Један од својих првих задатака сматра експропријацију јеврејских имовина, и то најстроже. Важно је да све некретнине које потпадају под Закон о Јеврејима у најкраћем времену доспеју у хришћанске руке.

Догађаји дана

У Рио де Жанеиру дошло је до великих демонстрација против сила Осовине. Демонстранти су нападали немачке радње, гостионице и друге установе немачког порекла. Преко две хиљаде полицајаца учествовало је у угушењу демонстрација.

*

Крипс је отпутовао за Индију, носећи предлоге енглеске владе за уређење индиског питања.

*

Јапанци су заузели Басејн, чиме је цела јужна Бурма доспела у њихове руке.

ВЕЛИКЕ ДЕМОНСТРАЦИЈЕ ПРОТИВ ОСОВИНЕ У РИО ДЕ ЖАНЕИРУ

Рио де Жанеиро, 13 марта. — (ДНБ). У четвртак, су се у Рио де Жанеиру одиграле тешке демонстрације против држављана силе Осовине. Гомила демонстраната је разбила скоро све излоге немачких радњи. На Немачку кућу су јуришали и избацили на улицу сав намештај. Демонстранти су гонили више Немаца и злостављали их. У једној немачкој књижари разбили су сав уређај. Демонстранти су напали један немачки ресторан и више немачких гостионица. Када се гомила спремала да јуриша на једну немачку паробродарску агенцију, полиција је посела зграду и истакла бразилијанску заставу. По подне су се још више повећале демонстрације, тако да је полиција била принуђена да употреби гас сузавац противу демонстраната. Морало је бити употребљено око 2.500 полицајаца како би се у центру града и у трговачким квартовима повратио ред.

Извештај немачке Врховне команде

Немачка врховна команда јавља:

У току одбијајућих борби у базену Донеца, јаке непријатељске одреде растурили смо противнападима. На северном делу Источног фронта одреди војске и наоружани С. С. одреди у борби која је трајала више дана уништили су непријатељске одреде који су били отсечени од својих веза.

Борбени и ловачки одреди авиона успешно су напали совјетске положаје, поседнута места и линије за снабдевање.

Непријатељ је на Источном фронту између 9 и 12 марта изгубио 55 оклопних кола.

У Северној Африци предузели смо успешне нападе против једног енглеског аеродрома у египатској области, као и против искрцаних трупа и логора у области Тобрука.

У току напада против ваздушних база на Малти постигли смо бројне поготке на авионима који су били на земљи.

Прошле ноћи енглески бомбардери предузели су напад против Кила. Међу цивилним становништвом било је мртвих и рањених. Три нападачка апарата смо оборили.

Наредник Јегнер постигао је двадесет и пету ноћну ловачку победу.

У недељу, 15 марта,

председник владе г. др. Калаи

говориће на радиу

Будапешта, 13 марта. — (МТИ). Председник Владе г. др. Калаи Миклош одржаће у недељу, 15 марта, говор преко радиа. Председник Владе г. др. Калаи говориће на радиу у 13 часова.

УКЛОЊЕН СПОМЕНИК ЕНГЛЕСКОГ КРАЉА У ХОНГКОНГУ

Хонгконг, 13 марта. (ДНБ) — У енглеском краљевском парку у Хонг-Конгу месне јапанске власти уклониле су велики споменик краљев, и склониле га у магацин, како би га сачувале од оштећења.

У ЧЕТВРТАК НА СЕДНИЦИ ГОРЊЕГ ДОМА ПРЕТСТАВИЋЕ СЕ НОВА ВЛАДА

Будапешта, 13 марта. — (МТИ) Горњи дом састаће се у седницу у четвртак, 19 марта. Дневни ред је читање Регентове посланице и претстављање нове Владе.

НОВА ПОШТА

У низу ратних мера које предузима Америка, јуче смо забележили и проглашење опсадног стања у Бразилији. Као коментар уз ову вест даје се да је ово први корак Бразилије пред ступање у рат. Проглашењем опсадног стања председник републике Варгас добио је у своје руке пуну власт. У вези са овим је и вест о војном утврђивању источне обале Бразилије. Коментатор ДНБ-а, који доноси ову вест, каже да је јасно шта се иза овога крије: под видом панамеричке солидарности Сједињене државе желе да и Бразилију увуку у оквир својих политичких и привредних планова.

Иако није наступио никакав знак промене у односима између Вашингтона и Вишија, према неким вестима стиглим из Вашингтона у Виши, претстоји прекид односа између Сједињених Држава и Француске. У привременој француској престоници, природно, уздржавају се, засада, сваког коментарисања ове вести, али је узевши у обзир последње догађаје сигурна чињеница да се односи између Вашингтона и Вишија ни у чему нису поправили, те да би такав прекорет могао и да буде коначна консеквенца садањег положаја.

С друге стране треба забележити једну вест, по којој су француске трупе из Дакара кренуле ка Мадагаскару. Ова вест је према извештајима из Њујорка изазвала смирење у Лондону. Када би према томе, постојала нека могућност прекида односа између Вашингтона и Вишија, тада би се са англосаксонске стране ова мера једино могла протумачити као жеља адмирала Дарлана да спречи искрцавање англосаксонских трупа на Мадагаскару. У вези са питањем Мадагаскара треба поменути још и вести које су у последње време ширене преко енглеских, америчких, совјетских и деголистичких радио станица, да влада у Вишију намерава препустити Мадагаскар као базу Јапанцима. Када би се ово стварно десило то би биио од веома великих последица по даљи рат на Далеком Истоку. Јапанци би са Мадагаскара могли контролисати и спречити сваку поморску везу између Индије, односно Аустралије, са Јужном Африком, Средоземним Морем и Перзијским заливом. Ову вест Виши је категорички демантовао, а штампа сила Осовине, нарочито италијанска видела је у ширењу ових вести припрему светске јавности за поседање Мадагаскара од стране англосаксонских трупа.

Крипс је кренуо на пут у Индију носећи предлог енглеске владе индиском Конгресу. Иако званично још ништа није дато, ипак се мисли да предлози које носи Крипс у Индију имају два дела. Први део односи се на питање под којим условима и околностима Индија треба да добије после рата статус доминиона, а други се односи на питање како да се под садашњим ратним приликама реши питање самоуправе Индије.

У вези с овим треба констатовати да Енглези сматрају да Индија на путу самосталности треба само толико да иде напред у колико се буде могао смирити индиски унутрашњи политички положај. У образложењу овога става каже се да би потпуно давање самосталности Индији веома компликовало читав индиски проблем. Наиме, Индија је не само по броју становништва него и по подели на народе доста слична Европи, те би, чим би се енглески чиновници и трупе повукли из Индије, у самој Индији дошло до грађанског рата или анархије, пошто би се сукобљавали разни народи и племена. Колико је ово тачно не може се утврдити, али је чињеница да је четвртина становништва Индије мухамеданске вере, које наглашује да би их Индуси угњетавали, па чак и уништавали, у случају да се Енглези повуку из Индије.

x—z.

Кроз ШТАМПУ

Питање Индије

„Пестер Лојд" разматра нову изјаву британске владе о Индији, којом се Велика Британија „ограничава, као и раније, и сада у дванаестом часу, само на смело, необавезно обећавање статуса доминиона Индији". Притом се спомиње са енглеске стране и „мисао да Индија при остваривању своје потпуне самосталне владе буде подупирана", али уз услов да „Инди све своје мисли и снаге канцентришу на одбрану земље британског царства".

Нове предлоге Лондона — пише лист — поднеће индиским вођама тек члан ратног кабинета, сер Стафор Крипс, лично. Кад и како, остаје такође неизвесно, и цео је гест претежно тактичке природе, и то не само према Индији, него и унутрашње политички: са образложењем да је Крипс за то најподеснији, Черчил га шаље на дуже време у Индију, као што је својевремено лорда Халифакса, у време погодно премијеру, потиснуо у Америку.

„Стварно је — пише „Пестер Лојд" — сем Халифакса, сер Стафор једини енглески политичар који би био спреман да са англофилским крилом индиског Националног конгреса расправља и закључи споразум. И, мора се рећи да су чак и по расуђивању англофилског, радикалног крила Конгресне партије, изгледи на компромис сада необично повољни, пошто се у Конгресу држи да би превласт друге једне силе на место Енглеске била мање упутна, пошто је Енглеска већ сила која опада, па је за Индију лакше да је сузбије и победи".

„Осерваторе Романо" о ставу Папе у садањем рату

Ватикан, 13 марта. — (Стефани). Бавећи се трогодишњицом крунисања Папе Пија XII, „Осерваторе Романо" износи држање Папе у вези са садашњим ратом. Док зараћене стране воде борбу како би добиле рат, једини циљ Папе је да постигне мир — пише лист. Највиша жеља Папе је да овај мир буде праведан и трајан и да доведе међу људима до братске сарадње.

Многи би волели када би Папа у овом рату стајао на једној или на другој страни. Када би тако поступио, међутим, Папа би пренебрегао своју дужност да служи правди и правичности. Правда и правичност недељиве су. Задатак Св. Оца је да зараћене стране у пуном хуку борбе зачују вечита начела о правди и правичности са његових усана. Папа треба да остане, не далеко од рата, већ ван рата, највиши морални углед који ће на крају рата у часовима искушења моћи да се супротстави сваком сумњичењу и партизанству, постижући начела правде и тако спасе свет.

НЕМАЧКИ КОМЕНТАР О КРИПСОВОЈ МИСИЈИ

Берлин, 13 марта. (ДНБ) — Са немачке надлежне стране, се саопштава да је циљ Крипсове мисије у Индији само у томе да створи неку врсту провизоријума тако да коначна одлука у погледу нових повластица које би пружила Велика Британија Индији треба да падне тек после завршетка рата. За успешно решење индиског питања — по немачком схватању — већ је касно и Крипсова мисија је унапред осуђена на неуспех.

ЗАДАТАК КРИПСА ОДНОСИ СЕ САМО НА ИНДИЈУ

Амстердам, 13 марта. — (ДНБ) Енглески министар за Индију, Емери, одговарајући на једно питање, изјавио је да се задатак Крипса односи само на Индију, а не и на Бурму.

„ТАЈМС" О ЈАПАНСКИМ ПЛАНОВИМА

Берн, 13 марта. — (БТ). Лондонски „Тајмс" донео је чланак који се односи на јапанске будуће планове. Према мишљењу, листа немогуће је схватање да ће се Јапан задовољити досадањим резултатима и да ће се за то време Савезници моћи спремити у Аустралији за противофанзиву. Против овога говори пре свега чињеница да се велики јапански конвој налази на путу према Порт Моресбију на Новој Гвинеји. Овим би се отворио пут у Аустралију.

У Аустралији су сада већ сигурни да ће доћи до искрцавања јапанских трупа на аустралијанско тле. Ово ће се покушати спречити, односно отежати и стога амерички бомбардери који су се повукли са острва Јаве у последњем тренутку труде се да спрече приближавање јапанске инвазионе ратне флоте Новој Гвинеји.

СУШАК — БОРГОМОВО

Сушак, 13 марта. — (Стефани). Италијанске власти промениле су назив Сушака, које се отсада зове Боргомово.

Припреме за сутрашње свечаности у Ујвидеку

У очи дана прославе биће приређена велика поворка са бакљадом и низ свечаности на дан 15 марта

Јавили смо већ о припремама, које се чине за 15 март, када ће на необично свечан начин бити прослављен велики мађарски народни празник ослобођења. Нарочити одбор грађана, у заједници са претставницима хонведа већ данима спрема програм, који предвиђа импозантне свечаности у којима ће суделовати сво грађанство.

Градоначелник г. др. витез Нађ Миклош посебним плакатима, који су излепљени по граду, позвао је грађанство да за све свечаности искити своје домове заставама, а да у свечаностима узме што бројнијег учешћа.

Свечаности почињу већ вечерас у суботу у 7 часова у вече, када ће се формирати поворка са војном музиком, која ће концертирати кроз градске улице. Почевши од касарне у Франье Ракоција улици, музика ће прво доћи пред Градску кућу, где ће дати серенаду градском начелнику г. др. витез Нађ Миклошу, а по томе продужује улицом др. Бардоши Ласло око парка на Булевару Миклоша Хортије, где ће пред Управном палатом приредити серенаду великом жупану г. др. Петру Фернбаху. Одатле, војна музика враћа се улицом Франье Ракоција у касарну.

Главна свечаност, као што је већ јављено, биће у недељу 15 марта пре подне. У свима црквама биће служена благодарења, а после тога, у 10 часова пред Управном палатом биће приређена главна свечаност, на којој ће суделовати војска, разна патриотска удружења и установе, друштва и грађанство. Свечаности ће присуствовати и командант Армије из Сегеда витез Фекетехалми-Цајднер Ференц, подмаршал, претставници највиших власти, изасланици и преставници разних надлештава и установа, која ће заузети почасна места пред улазом у Управну палату. Делегације и разна друштва, као и школска омладина, заузеће места пред Управном палатом, која су за њих одређена. Остало грађанство заузеће места на тротоарима суседне улице према Управној палати, који су одређени за грађанство. Препоручује се грађанству, као и свима осталим делегатима да тачно до 9.45 пре подне буду на својим местима, јер свечаност почиње тачно у 10 часова.

Свечаност почиње доласком команданта Армије генерала витеза Фекетехалми-Цајднер Ференца, за које време ће војна музика интонирати химну. У име грађанства говориће народни посланик г. др. Корани Елемер, а биће изведен програм, који је већ објављен. После завршеног програмског дела, биће извршен рад трупа ујвидечког гарнизона.

У подне биће интимни банкет за позване у ресторану хотела „Ерцабет". Поподне биће свечана академија у Левенте дому са бираним патриотским програмом. Програм почиње тачно у 4.30 часова, а како ће исти преносити и радио, то се умољава публика да још пре 4.30 заузме своја места у сали, пошто ће програм тачно почети.

Упозоравају се грађани, према саопштењу приредивачког одбора, да је фотографисање свечаности, па шта више и изе кордона, дозвољено само са специјалним полицијским дозволама које ће се за ову прилику издавати.

Још није стигао одговор Аустралије на позив председника јапанске владе Тожа

Токио, 13 марта. — (ДНБ). Претставник владе изјавио је да са аустралијанске стране још није стигао одговор на позив који је у четвртак упутио јапански министар председник Аустралији. Рачуна се да ће овај одговор стићи за дан-два.

Званични кругови у Токиуне потврђују вести од среде, раширене у Токиу, по којима су између Јапана и Аустралије већ почели преговори. Према овим вестима, Јапан је захтевао да Аустралија од сада не допусти да Енглеска и Сједињене државе употребе територију Аустралије за војне базе.

Маршал Петен и адмирал Дарлан у Тулону

Виши 12 марта. — (НШТ). Маршал Петен нашао се у Тулону са адмиралом Дарланом. Шеф државе у пратњи претседника владе посетио је бојни брод „Ленкерк", који се недавно вратио у своју базу, Тулон.

Англосаксонска пропаганда у Шведској

Хелсинки, 13 марта. — Овдашњи часопис на шведском језику „Свенска Ботен", наглашује да је у Шведској сада у великим мерама започела англосанско-бољшевичка офанзива. Нарочито комунисти развијају велику делатност. Томе насупрот, у Финској се са задовољством констатује да претежна већина шведског народа одбија од себе ту пропаганду, шта више, комунистичка делатност у Шведској наилази на јаку антикомунистичку пропаганду. И шведске социалдемократе изјавиле су да се са бољшевицима ни за један тренутак не може бити у савезу. Шведска одбранбена снага данас је јака, штавише јача но што је икад била.

При својим плановима инвазије у источну Европу — изводи закључак фински лист — Савезници ће свакако бити приморани да се обазру на одређено држање Шведске. У томе питању Шведска наставља позитивну европску политику, и не брани само своје властите интересе.

ПРЕД ОБЈАВЉИВАЊЕМ ПОЈЕДИНОСТИ О АТЕНТАТУ НА ФОН ПАПЕНА

Берлин, 13 марта. (ДНБ) — Са немачке надлежне стране се саопштава да је на једно постављено питање у Вилхелмштрасе дат одговор да су познате већ многе појединости у вези с истрагом поводом атентата на немачког амбасадора у Анкари, фон Папена. Може се очекивати да ће се у блиској будућности подробни резултати моћи објавити и преко јавности.

ПРЕТСЕДНИК АУСТРАЛИЈАНСКЕ ВЛАДЕ КЕРТИН УПУТИО НОВУ ПОРУКУ РУЗВЕЛТУ

Вашингтон, 13 марта. (ДНБ) Аустралијански посланик у Вашингтону пријавио се у хитну аудијенцију код претседника Рузвелта, како би му предао нову поруку аустралијанског претседника владе Кертина.

Посланик је остао у дужем разговору са претседником у Белој кући. После разговора новинари су се интересовали о садржини поруке, али посланик није био вољан да да податке о томе.

Резултати последњих избора у Аргентини

Буенос Ајрес, 13 марта. — (ДНБ). Резултати посланичких избора, одржаних у Аргентини 1 марта, донели су велику већину социјалистима у аргентинској престоници. У провинцији махом су добили већину конзервативци, тако да се већ сада може рећи да ће потпретседник Кастиљо имати већину у Конгресу.

Маршал Чанг Кај Шек говорио је народу и војсци

Чунгкинг, 13 марта. — (ДНБ). Маршал Чанг Кај Шек у свом говору преко радиа, упућеном кинеској војсци и народу, изјавио је да је непријатељ стигао пред капију Индије. То се већ раније могло предвидети и нове рђаве вести се могу очекивати.

Катастрофалне последице поплаве у Бугарској

Софија, 13 марта. — (ДНБ). Како се званично саопштава из поплављеног бугарског града Видина, спасено је до сада 14 хиљада душа. Дунав је у том току почео сада да опада. Исто тако опада и код Ломпаланке, али томе на супрот код Рушчука је вода набујала и порушила један висок насип дуг 300 метара. Услед ове провале насипа поплављено је плодно земљиште у простору од 2.880 хектара. Досадања штета учињена поплавом у Бугарској сматра се као катастрофална.

РЕКС

Љубав и губилиште

Бети Девис и Ерол Флин 7

ПАЛАС

ПРЕМИЈЕРА

Седам година несреће

Сјајна и шармантна весела игра Ханс Мозер, Волф А. Рети, Тео Линген, Табади Клари и Оскар Шима

АПОЛО

Премијера

Једва једном

Одличан мађарски весео филм

Мурати Л., Пагер А., Малк Г. и Биличи Т.

ОДЕОН

Ђаво не спава

Одличан мађарски музички весео филм

Толнаи К., Хајмаши М., Чортош Ђ., Михаљфи В., Палаци Л. и Јухас Ј.

ЗАВОЂЕЊЕ ЈАПАНСКЕ УПРАВНЕ ВЛАСТИ У МАЛАЈИ

Токио, 13 марта. (ДНБ) — За претседника општине Сингапура именован је бивши шеф полиције у Токиу. Познато је да су још раније Јапанци променили назив Сингапура у Шонанхо.

Војне власти су у свима областима Малаје именовале јапанске гувернере. Скоро сви ови гувернери налазе се у Шонанху и убрзо ће преузети дужности.

СЕДНИЦА АРГЕНТИНСКЕ ВЛАДЕ

Буенос Ајрес, 13 марта. (ДНБ) Аргентинска влада после дужег времена у четвртак у подне одржала је седницу. После седнице, потпретседник Кастило изјавио је да је министар спољних послова Гиназу поднео извештај о конференцији у Рио де Жанеиру, као и о ставу Аргентине на овој конференцији.

Годишња скупштина Добротворне задруге Српкиња

Скупштини присуствовало преко педесет чланица

Јуче увече у великој дворани Српске православне црквене општине одржана је редовна годишња скупштина Добротворне задруге Српкиња. Скупштини је претседавала претседница г-ђа Загорка др. Жарка Стефановића, а од стране Управе полиције био је присутан виши саветник г. др. Бела Хајници. Међу присутним чланицама примећене су г-ђе Олга Милић, Софија Хаџи, Кетица Барако, Загорка Магарашевић, Вида Јовановић, Нела Ђирић, Десанка Булум, Лиза Барако, Десанка Ракић, Лепосава Петковић, Стана Стајлић, Даница Николић, Невена Поповић, Дара Могин, Јулка Грчић, Милушка Милић, Олга Дивилд, Катинка Атанацковић, Буса Дима, Наталија Деврња, Ема Радовић, Јованка Сланкаменац, Ксенија Искрљев, Меланија Стакић, Десанка Ковачевић, Нелка Димшић, Олга Јанковић, Мара Пеђаревић, као и многе друге госпође.

Скупштину је отворила претседница г-ђа Загорка др. Жарка Стефановића једним подужим лепим говором у коме је истакла дугогодишњи плодан рад Задруге и поздравила присутне захваљујући им се на лепом одзиву.

После поздравног говора г-ђе Стефановић, прочитала је заменица секретара г-ђа Мара Вештеровић нова друштвена правила која су саображена постојећим законским прописима. Правила су једногласно прихваћена и биће упућена Министарству унутрашњих послова на оверу и одобрење. Пошто је дневни ред тиме био исцрпљен, скупштина је завршена.

Да ли ће доћи до прекида односа између Вашингтона и Вишија?

Виши, 13 марта. — (НШТ). Иако се Петен и Дарлан не налазе у Вишију ипак није се престало расправљати о односима између Сједињених држава и Француске.

Од среде изјутра у Вишију се шире вести које су преко Лисабона приспеле из Њујорка. Према овим вестима, непосредно претстоји прекид односа између Вашингтона и Вишија. У круговима блиским Министарству спољних послова због осуства шефа државе и претседника владе природно уздржавају се од заузимању сваког става. У Вишију влада уверење да је реч о новим англосаксонским покушајима којима желе да врше притисак на Француску. Међутим, начисто су са тим да нема изгледа за успех ових покушаја.

ПОЗИЦИОНИ РАТ НЕКАД И САД

У првом светском рату, после бијке на Марни, обострани фронтови у Француској застали су. Немачка одбранбена снага била је довољна да надирање Француза и Енглеза задржи код границе изабране од немачког вођства, а уз то је оскудица муниције обе стране приморала да одустану од већих напада у јесен 1914 и идуће зиме. Рат се ограничио само на нападе мањег стила, са прилично ограниченим циљем.

Трупе су имале сразмерно мало прилике за борбену делатност, па је већ и из дисциплинских разлога било потребно да буду запослене на други начин. Тако су од заштитних руша постали ровови, од топовских положаја — батеријска утврђења, испрва доста примитивна, израђена од свеже оборених дрвећа и земље.

Ровови су били све усавршенији. Добили су своје дубине, тло им је било поплочано летвама против влаге, а на предњим странама дубоки лагуми сигурни од бомби. Иза првог фронта изграђене су друге и треће линије, скоро исто темељно као и оне прве. Тако је одбранбена снага ове, од Канала па до швајцарске границе, непрекидне борбене линије била силна, па се није могла уздрмати ни учестаном топовском пољбом, какву су касније донеле велике битке.

Али, из тих обострано чврстих положаја прећи поново у одлучан покретни рат, није било лако. Пуне четири године ни једној страни то није пошло за руком, упркос честих пожртвовних покушаја.

НА ИСТОКУ ДАНАС...

Сасвим другачије стоје ствари на Источном фронту у садашњем рату. Ту су немачке и савезничке трупе, у победоносном походу последњег лета, упале хиљаду километара дубоко у огромну Совјетску Унију, — када је, неочекивано рано избила зима са необично оштрим мразом и зауставила даље нападачке операције. Због тешкоћа организације накнадних одашиљања, које су са удаљеношћу све већма расле, а зимом и снеговима повећале се до неизмерности, врховна је команда утврдила једну, за одбрану подесну линију фронта, која је, полаганим повлачењем, поседнута као зимски положај.

Истовремено, међутим, према договору између три непријатељске силе, задатак Совјетске Уније био је одређен тако да Стаљин за време зимских месеци својим снагама, а уз помоћ интензивног достављања тенкова и авиона од стране Британаца и Североамериканаца, има да води непрекидни офанзивни рат.

Тако су почеле, испрва, за Немце и савезнике, на истоку тешке недеље. Большевици су нападали са многобројним, из Сибира донесеним свежим дивизијама, које су за климатске прилике руског зимског рата биле много боље опремљене но средњоевропски војници. Дошло је до тешких одбранбених борби, док нису немачке и савезничке трупе успеле да изравнају огромну бројну большевичку надмоћ, и са своје стране сад Совјете поново избацили из простора које су немачка војска и савезници још требали за своје зимске положаје.

На широком простору између Азовског Мора и Ладога језера не могу се, као на западном фронту пре 25 година, свугде поставити једнаке снаге. Борба се води за упоришта која ослигтавају жељезничке пруге, или за висинске положаје. Високи снег, и мраз који задире дубоко у земљу, онемогућује на истоку, и једном и другом, да се укопава као на западном фронту у првом светском рату. Но то за немачке и савезничке трупе и није тако важно као онда. Артилеријска борбена снага Совјета никако се не може упоредити са жестоком ватром којом су немачке линије 1916 до 1918 биле засипане топовима и муницијом индустрије пола света.

У зимском рату на истоку не ради се о надкривању дуге тешке артилеријске ватре, него о томе да се дан и ноћ буде будан, да би се благовремено примetили и одбили многобројни, обично ноћни непријатељски напади јаке бољшевичке пешадије, коју прати неколико тенкова и подупире слаба артилерија.

Јапан демантује вести о убијању британских заробљених официра

Токио, 13 марта. — (ДНБ). У надлежним токијским круговима изјављује се, у вези са једном вешћу коју је ширила британска обавештајна пропаганда, по којој су Јапанци у Хонгконгу убили 30 енглеских официра и војника, пошто су им претходно везали руке и ноге, а затим их са бајонетима изболи, да је то само неуспели покушај од непријатељске стране, чији је циљ да се са измишљеним вестима и лажним верзијама прикрије тежак губитак.

ВЕСТИ ИЗ — БУДАПЕШТЕ

ДВА ПОЖАРА У ПРЕСТОНИЦИ

Јуче изјутра, у фабрици плоча и фурнира у Вацкој улици избио је пожар, али је благовремено пожарној чети пошло за руком да ватру у зачетку угуши.

Прошле ноћи, у Ујпешту, на дрвари у Јожефовој улици бр. 89 избио је пожар. Рад пожарника отежавала је околност да је на стоваришту била велика количина дрвенарије, те је пре свега ваљало локализовати пожар да не захвати цело насеље. То је и пошло за руком, но штета ипак премаша 5000 пенга.

Комисија је изишла на лице места да установи узрок пожарима.

ЉУБАВНА ДРАМА

Петерфи Пал, домар куће у ул. Кароља Кираља број 3, у ложионици испалио је револвер на собарицу Ержебет Јакаб, и затим пукао на себе и остао на месту мртав, док је девојка у тешком стању пренесена у болницу. У опроштајном писму, Петерфи је изјавио да из љубавног очајања врши свој чин. Био је ожењен, заљубио се у собарицу која је била шеснаест година старија од њега, и у последње време није више марила за њега.

Ситне вести из иностранства

Стање здравља шведског краља Густава, према вестима из Стокхолма, нешто се погоршало.

„Њујорк Тајмс“, у чланку под насловом „Хитлеров март“, упозорава народ Сједињених држава да не потцењује припреме Немаца. Март, као и иначе сваки други месец, припада оним народима који из тог месеца извуку користи.

Претседник Кубе издао је наређење по којем је сваки Кубанац у добу од 18 до 50 година обавезан да врши војну службу.

Транзитне тешкоће у Ирану

Анкара, марта. Због тешких прилика исхране у Совјетској Русији, од почетка јануара је престало свако одашиљање животних намирница за совјетске трупе у Ирану, и ове се морају, противно свима споразумима, исхрањивати из запоседнутих провинција. Спроводе се реквизиције код иранских сељака, које су довеле већ до многих сукоба.

Али и за Британце и за Совјете је стварност далеко заостала иза жеља и снова, пошто се мислило, када се приступило запоседању земље, да ће се успоставити „директна британско-совјетска веза“. Међутим, та веза путем транзиранске железнице, о којој су у Лондону недељама ширене пропагандистичке бајке, показале су се у стварности као врло проблематичне. Капацитет железнице веома је мали, а тек крајем јануара стигле су у Техеран прве британске, односно америчке локомотиве, и то свега седам комада.

Сем ове железнице, дошла су у примену и теретна кола за транспорте материјала, од иранских пристаништа у касписка, али упркос томе ови транспорти заостају далеко иза совјетских очекивања.

Виши демантује вести о намери Јапанаца да се искрцају на Мадагаскару

Виши, 13 марта. (ДНБ) — Званични кругови у Вишију у среду у вече најодлучније су демантовали вести које су прошириле енглеске, америчке, деголистичке и совјетско руске станице, по којима су јапанске трупе тобож искрцане на острву Мадагаскару, односно да се спремају на искрцавање. Исто тако одлучно су демантовали и вести по којима се већ од извесног времена јапанска војна мисија или привредна мисија налази на острву Мадагаскару, како би припремила све потребно за искрцавање. У поменутим круговима се наглашава да се ни један Јапанац не налази на острву Мадагаскару.

ВЕСТИ

— Благодарење приликом прославе народног празника 15 марта. У недељу, 15 марта, приликом прославе народног празника у Саборној цркви одржаће се свечано благодарење, које почиње тачно у 7.45 часова ујутру. На благодарењу чинодејствоваће епископ бачки г. др. Иринеј са целокупним свештенством. После благодарења служиће се одмах и св. литургија, која ће бити завршена око 9.30 часова.

— Свечано благодарење у ујвидешким црквама поводом народног празника. На дан 15 марта, у недељу, у ујвидешкој Катедрали почеће у 7.55 часова свечано благодарење уз асистенцију свештенства. Овој миси присуствоваће истакнути претставници војних и грађанских власти. После свечане мисе одржаће се уобичајена недељна богослужења. — У реформатској цркви одржаће се у 8 часова изјутра богослужење за војнике, а у 9 часова редовно богослужење. У градској као и у цркви на Дарањи телепу уобичајено богослужење у 3 часа, односно у 6 часова, овога пута ће изостати.

— Припреме за прославу 15 марта у Зомбору. Јављају из Зомбора, да се онде чине велике припреме за прославу народног празника 15 марта. У суботу увече биће велика бакљада, на којој ће узети учешћа Лезенте из Сегеда, који долазе на ову свечаност. У свечаностима учествују сва удружења и биће приређен читав низ приредаба. Јуче пре подне командант армије Фекетехалми-Цајгнер Ференц извршио је смотру гарнизона у Зомбору.

— Осамнаест ученика VIII разреда овдашње Мађарске државне гимназије пријавило се јуче директору гимназије г. Мађеши Ференцу са изјавом да се после свршене матуре ове године добровољно пријављују за добровољце у војску и да иду на фронт.

— Конференција месне организације МЕП-а у Опаланци. Месна организација МЕП-а у Опаланци одржала је своју прву конференцију. Тој конференцији претседавао је г. др. Богдан Стојановић, који је поздравио присутне госте и чланове управног одбора месне организације и изјавио да месна организација у Опаланци данас броји 1200 чланова, који стоје у чврстим редовима на страни владине партије са жељом, како би могли са својим марљивим и истрајним радом узети учешћа у обнови проширене домовине.

— Смрзао се у потоку. Јављају из Шатораљаујхеља: Код потока Серенч, радећи на уклањању леда, радници су опазили да из леда вири једна ципела. Почели су копати, и набрзо открише у потоку један смрзнут леш. Испоставило се да је то леш 22-годишњег младића Јожефа Ороса, из Вилмања. Он је живео удаљено од овога села и, пред Божић још, кренуо је кући пешице. Путем се забунио, у снежној мећави, запао у поток и онде се смрзао.

ПОЛИЦИСКА ХРОНИКА

Ујвидешка полиција ставила је у притвор 36-годишњег надничара Лајоша Сича, који је већ био на робији. Он је ухапшен, јер је продавао крадену гуму за прскање. — Полициски органи ухапсили су торбара Јожефа Херди против кога је код ујвидешког суда поднета кривична пријава због крађе и за њим је издата потерница. Он је спроведен у затвор Државном тужиоштву.

— Полициска рација на ујвидешким пијацама. Ујвидешка полиција у сарадњи са органима звања за јавно снабдевање у петак изјутра, у 7 и по часова, приредила је рацију на пијацама у улици 13 апр. 1941, II Ракоци Ференца улици и на Рибљој пијаци. Том приликом на пијаци у ул. 13 апр. 1941 ухапсили су пиљарку Ержебет Каса из Аде, која је мак продавала по 1.80 п., док му максимирана цена износи 1.51 пенга. На пијаци у II Ракоци Ференц улици ухапшен је супр. Јаноша Станкера која је шаргарепу и црни лук продавала изнад максималне цене. Од ње је роба заплењена и продата по максималној цени.

— Јужни Крај је заступљен у Одбору за спољну политику Парламента. Јављају из Будапеште: На седници Парламента, у четвртак, извршен је избор нових чланова парламентарног Одбора за спољну политику. Међу педесеторицом новоизабраних чланова, налазе се и тројица из Јужног Краја: г. г. Милан Л. Поповић, д-р Елемер Корани и д-р Иван Нађ.

— Сто хиљада тона семена за сетву, разне врсте, стигло је из Немачке у Француску, у циљу подизања пољопривреде. После жетве, Француска ће вратити исту количину Немачкој, а неће за позајмицу платити никакву камату.

— Занимљиву начелну пресуду, у тужби због отказа стана, донео је Сремски суд у Колоквару. Жена Михаља Шомљаји отказала је стан своме станару Миклошу Глургију. Овај, позивајући се на наредбу, по којој му се стан не може отказати, није отказ примио, и ствар је дошла пред суд. Правозаступник куће власнице Шомљаји позивао се на одредбу по којој станарински уговори на одређено време, уколико су склопљени пре 23 фебруара 1940, аутоматски остају на снази само у том случају ако станар три месеца пре истека уговора у препорученом писму саопшти кућевласнику своју намеру за продужење закупа стана. Пошто је Глургију пропустио то да учини, Сремски суд је донео одлуку да Глургију испразни стан.

— Скупа заборавност. Окружни суд у Зомбору казнио је зомборског трговца Матију Јунга са 500 пенга новчане казне због заборавности и нехата. Његова кривица састојала се у томе што је са баченом запаљеном цигаретом изазвао пожар у једном бензинском тенку.

— Емил Лудвиг, познати писац и публицист, према вести „Пополо д'Италија" ухапшен је у Сједињеним државама, пошто је на њега пала сумња да је шпијун.

— Прослава 15 марта у ујвидешкој Српској гимназији. У ујвидешкој Српској Мушкој и Женској гимназији 15 март народни празник прославиће се на дан 14 марта у 11 часова пре подне. Свечаност ће почети певањем Химне, а затим ће директор гимназије Калман Варади на мађарском и српском језику објаснити значај овог дана. Иван Видак, ученик VIII разреда декламоваће, а Бранко Поповић ученик VIII разреда свираће на виолини уз пратњу клавира. Овај програм биће допуњен тачкама певања и музике и завршиће се певањем „Хисекеђ". На ову свечаност управа гимназије позива све родитеље.

† Сава Влашкалић. Јуче је преминуо у 66 години живота градски путар Сава Влашкалић. Покојник је био члан наше познате породице Влашкалића и кроз цео живот честитим и вољаним радом обављајући своју напорну службу, стекао је поштовање нашег света, који је у њему видео оличење вољаног човека и доброг домаћина. Сахрана покојног Саве Влашкалића обавиће се у суботу поподне у 2 часа из капеле на св. Алмашком гробљу. Оплакује га многобројна родбина.

— У недељу берберске радње биће отворене до 10 часова пре подне. Фризерска секција занатлиске корпорације извештава све своје чланове да у недељу, 15 марта, на народни празник, могу своје радње држати отворене само до 10 часова пре подне.

— Јевтин пекмез за сиротињу. Према саопштењу новога органа министарства за снабдевање, приредиће ово министарство за ускршње празнике акцију за снабдевање сиротиње јевтиним пекмезом.

— У пажњу колонијалним трговцима. Градско апровизационо звање у Ујвидеку позива све трговце колонијалне струке да се пријаве у соби број 40 овог звања, ради пријема нових ценовника.

ЖЕНСКО РУБЉЕ у најлепшој изради, јевтино код **„ЛИДО", Ујвидек, Јонви Мор улица 31.** 355

— Позив. Позивају се сви пчелари из Ујвидека да дођу у недељу, 15 марта у 3 часа поподне, у кафану „Сабадшаг", ради пријаве потребне количине шећера за исхрану пчела.

— У Мохолу је срушено 120 кућа од подземних вода. Овога пролећа у Мохолу село је страдало много од подземних вода. Општина је предузела све како би се помогло становништву, међутим, нажалост, ипак се до сада срушило око 120 кућа од подземних вода.

— До 1 априла има се заменити ситни новац од никла од 50, 20 и 10 филера, јер са 1 априлом он престаје бити законско средство плаћања. Државне установе и пошта овај новац примају само до 31 марта.

— У Зомбору срушило се десет кућа од подземних вода. Као и у осталим местима у Бачкој, тако и у Зомбору подземне воде чине велике штете. Градска управа предузела је све што јој је било у могућности, међутим, ипак страдало је око десет кућа на територији града.

— Са преко 30 милиона пенга порасла је, у току године дана, имовина пензионих благајни код новчаних завода у Мађарској. Ови заводи одржавају 30 пензионих благајни са укупно 7862 члана, и на крају 1941 године имање тих благајни износило је преко 1355 милиона пенга. Осигуравајућа друштва располажу са девет пензионих благајни, са свега 34300 члана, чије имање износи 24.8 мил. пенга. Пензионих благајни осталих предузећа има 51, са 75887 чланова, а имање износи 124.6.6 милиона. Укупно имање свију пензионих благајни износило је, дакле, у прошлој години преко 284 милиона пенга, која сума премаша са преко 30 милиона суму у претходној години.

— Отварање државног шегртског дома у Ујвидеку. У Ујвидеку је недавно на скроман начин почео рад у Државном шегртском дому, који се налази у огромној згради бивше Берзе рада. Овај дом је основан на иницијативу Министра индустрије, који је у Ујвидеку видео огромну корист од васпитања шегртске омладине у Јужном Крају. Моментано дом је већ попуњен, пошто је у њему смештено 35 шегрта, и сви су они из Б Бачке.

— Ових дана у кућу једног сиромашног колонисте Виа Аурелији у Риму дошла је једна елегантна дама, која се ин интересовала за живот ове сиромашне породице. Приликом одласка ова дама обдарила је породицу богатим новчаним поклоном. Сутрадан, сиромашна породица овог колонисте, на највеће изненађење, из дворске канцеларије добила је велики пакет са разним поклонима и тек тада је сазнала да дама, која је била под беломом није био нико други него италијанска Краљица Јелена.

— Клизање земље у Коложвару. Геолошки и технички стручњаци у у Коложвару испитали су околности под којима је на Фелегварском путу наступило срозавање земљишног терена. По њиховом мишљењу, притом, раде такве елементарне снаге које никаквом људском моћи није могуће задржати. Покренута је толика маса земље, да се не може вештачки зауставити. Уз огромне трошкове, можда би се на најкраће време и могао постићи застој, но под данашњим околностима, услед оскудице материјала, нема начина за подизање насипа.

— У Бугарској чине се покушаји да се производи синтетички бензин. Стручњаци испитују квалитет бугарског угља и испитивања су дала засада задовољавајуће резултате.

— Према статистичким подацима на немачким универзитетима сада студира 3464 слушаоца из страних земаља, који су припадници 50 разних народности.

— За склапање брака немачких војних лица са странкињама потребна је у сваком појединог случају дозвола Врховне војне команде. Венчање се, према наређењу, и ма обавити у немачком Матичарском звању, односно пред немачким војним званичником а после склопљеног брака, невеста мора доћи у Рајх.

Ударите темељ Вашој срећи

и поручите срећку Државне класне лутрије из познате срећне колектуре

„JOBBSORS"

Budapest, VI., Teréz krt. 41.

чек. рач. код Пошт. штедионице **53330.**

ВУЧЕЊЕ ВЕЋ 9 АПРИЛА

1/1 п. 28.—
1/2 п. 14.—
1/4 п. 7.—
1/8 п. 3.50 344

— Фото аматерска изложба у Мушкој реалној гимназији. Данас по подне у16 часова, у овдашњој Мушкој реалној гимназији, отвара се изложба фото-аматерских радова гимназиских ученика. Изложба ће бити отворена до 18 марта сваки дан по подне од 15 до 17 часова.

— Приватни виши течајни испити у гимназијама у Сабадки одржаће се овог пролећа. Сва потребна упутства могу се добити код директора појединих гимназија, а молбе се морају поднети најкасније до краја овог месеца II Просветном одељењу у Ујвидеку.

— Осуђен је због крађе бицикла Иштван Фаркаш, становник Сабадке, који је за време војне управе био градски намештеник и том приликом украо је инж. Ђури Антуновићу бицикл. Он се бранио да га није узео по своме нахођењу и да га је касније вратио, али како то није могао доказати суд га је осудио на месец дана затвора и на губитак часних права у трајању од три године. Истовремено, установљено је да је Фаркаш и раније био кажњен због крађе бицикла.

— Изишао први број званичног органа за јавно снабдевање. Као што је „Нова пошта" већ раније јавила, на иницијативу министра за јавно снабдевање, г. Шандора Берђи Бенђела, покренут је сада недељни лист под насловом: „Кезелаташи ертешите" чији број је недавно изишао у штампи. На уводном месту лист објављује опсежан чланак министра г. Бенђела у коме он читаоцу разлаже о циљевима и корисној намени овога листа. Овај недељни лист је позван да по свима питањима јавног снабдевања, како у вези са наредбама министра, тако и у вези са свима другим мерама, које и примењују при спровођењу прописа, у популарном стилу приказује читаоцима оно што их данас највише интересује и што стварно задиро у њихове интересе. Нема сумње да ће од тога новог листа имати користи не само потрошачи и произвођачи, него и саме надлежне власти, које ће преко овог органа јавног мњења моћи да ступе у додир са широким масама.

У ПАЖЊУ РАТНИМ ИНВАЛИДИМА!

Поводом прославе нашег народног празника 15 марта умољавају се сви другови да безусловно истом присуствују. Зборно место је у недељу пре подне у 9 часова у порти католичке цркве.

357. **Претседништво.**

ПРАСТАРИ ЕВРОПСКИ БАГРЕМ САСУШИО СЕ

Пре две стотине година донет је из Сједињених држава Америке багрем, који се сасвим сасушио. Први амерички багрем је донет пруском краљу Фридриху Вилхелму као поклон његовог министра Илгена, 1710 године.

Овај прастари багрем је засађен у Блицгену, близу Берлина. Од овог Метузалема багрема потичу сви багреми у Европи. То је прастап свију багрема. Сада је овај најстарији багрем у Европи, после 229 година сасвим осушен. Дрво је било високо 25 метара, ширина стабла је износила 6 метара, а круна се ширила на 35 метара. Немци су га веома брижљиво неговали, али га никако нису могли спасти. Изгледа да је максимално доба старости багрема далеко више него 200 година.

*

ТАЛЕНТОВАН И СВЕСТРАН МЛАДИЋ

У Векстону, у Калифорнији живи млади Фред Смит, који располаже необичним способностима. Он може са везаним очима да шофира, пилотира, игра футбала, тениса и плива, а и карта се и игра шах са марамом преко очију. Право чудо од човека. Никада још није, када је управљао колима везаних очију, направио неку штету или некога прегазио. Али код куће је тај младић сасвим неспособан. Никада не може да пронађе своје дугме за кошуљу.. Стара мушка болест...

*

ПАПУЧЕ ОД ЉУДСКЕ КОСЕ

У Аргентини се од косе које берберi отсецају са глава мушкараца и жена праве папуче. Утврђено је да се путем хемиског процеса од људске косе може направити одличан филц, од кога се праве лепе и дуготрајне папуче. Тако украс човечје главе постаје украс његове ноге. У Буенос Ајресу постоји централа за скупљање косе, коју шаљу сви берберi из Аргентине. Годишње се у тој централи скупе 500 — 1800 тона људске косе. Та коса се шаље у хемиску фабрику, у којој се она прерађује у филц.

*

ВАЈАРСТВО — ПО РЕЦЕПТУ

Један познати париски вајар, чији радови се стално излажу на изложбама и добро плаћају, није већ знао како да се одбрани од напасти која му је сваког дана претила: млађи, још непознати вајари посећивали су га свакодневно и преклињали да им да поуке и савета како да раде своје бисте и статуе да би постигли исти успех као и он.

Љубазни вајар је сваком излазио у сусрет, али то је временом постао велик терет за њега и одузимао му много времена. Најзад се досетио како да се свих досадних младића отресе одједном. Штампао је један картон у облику посетнице. На једној страни су стајале ове речи: „Рецепт за вајарски рад.“ На другој страни је било исписано:

„Израда сваке статуе је врло једноставна. Можете увек створити ремек-дело вајарства, ако поступите по овом рецепту: узмите један мраморни блок и длетом уклоните све што је за статуу сувишно!“

Те посетнице је вајар неколико дана давао својим досадним посетиоцима и после недељу дана био је стварно поштеђен досађивања!

Кад је цариник бољи шахиста од кријумчара...

Препредени румунски кријумчари хтели су у шаховским фигурама да прокриумчаре скупоцене бриљанте

На једној тачци румунско-мађарске границе, власти су ушле недавно у траг једне рафинирано и генијално организоване кријумчарске афере, која је дала нов доказ да су вешти кријумчари просто неисцрпни у новим триковима.

У једном вагону друге класе брзог воза, који је ишао из Букурешта за Сегед, играли су елегантно одевени путници шаха. Наишао је румунски царински чиновник да изврши пограничну контролу. Упитао је путнике удубљене у партију шаха:

— Имате ли нешто за пријављење?

Један од шахиста је покретом главе показао на кофере у мрежи. Цариник је прегледао пажљиво кофере и ништа сумњивог није нашао. Потом је мало застао да посматра игру шахиста. И сам је био страстан шахиста, па се мало дуже задржао са кибицовањем.

Кад се мало подробније удубио у посматрање игре, приметио је да ни један од путника не уме да игра шаха. Они су правили потезе, који нису имали никакав везе са правилима шаховске игре. Путници су се, дакле, само претварали да играју шаха.

Ревносном царинском чиновнику било је јасно, да се нека тајна крије иза те „шаховске партије“. Заплењио је фигуре и кутију и спровео оба путника у царинарницу на граници. Ту су шаховске фигуре подробно прегледане и у њиховој шупљини су пронађени скупоцени бриљанти. „Шахисти“ су, видећи да су потпуно демаскирани, признали да су на овај оригинални начин хтели да прокриумчаре скупе наките из Румуније у Мађарску.

Истрагом румунских власти је утврђено, да су два тобожња шаховска играча чланови једне опасне и веома разгранате кријумчарске банде која је већ месецима, помоћу оригиналних трикова, вршила кријумчарење на велико и успешно на граници између Мађарске и Румуније.

У вези с овом афером, сада су и румунске и мађарске пограничне власти извршиле многобројна хапшења. Два кријумчара седе сада у бајбоку и ту ће им се пружити довољно прилике, да најзад, ипак, науче како се у истини игра шах...

Бастер Китон, Стан Лаурел и Оливер Харди — приватно

Људи који насмејавају публику и секирају своје жене

Славни филмски комичари, као што су Чарли Чаплин, Морис Шевалје, Бастер Китн, Стан Лаурел и Оливер Харди, који милионе биоскопских гледалаца умеју да насмејавају, у приватном животу су махом веома збиљни и тужни људи, несрећни у браку, па и меланхолици и неуратеници, којима се нимало не може позавидети.

Три Станове алиментације

Сви ти чувени комичари са платна, махом су се више пута развели Стан Лаурел је нарочито несрећан са женама. Први његов брак разведен је 1933 и он је својој разведеној жени морао да плати 200 хиљада долара и дао јој једну раскошну вилу у Холивуду Други брак му такође није дуго трајао. Друга жена се жалила суду, да је њен муж никада није волео, да је узео само за инат првој жени и да јој он иде на нерве. И овде је жена добила процес и Стан Лаурел има на врату и другу алиментацију; месечно плаћа 900 долара.

Тек што се овај процес завршио, јавила се нека г-ђа Лаурел, која се позивала на америчке законе и наводила суду да се Стан Лаурел може сматрати њеним венчаним мужем, јер они су у своје време заједно путовали по провинцији и на позоришним плакатима су била истакнута њихова имена: „г. и г-ђа Лаурел“.

Лаурел је признао да је једно време живео са тужитељком као муж и жена и тако је дошла и трећа алиментација. Отада је Стан Лаурел у приватном животу најмрзовољнији човек, кога нико не може да насмеје.

Ни Лаурелов партнер Оливер Харди нема нимало радости у свом приватном животу. Док уме да насмеје милионе, себи никад не може да дочара ни један осмех. Друга његова жена тужила га је недавно суду за развод и наводи, да је он са њом поступао као са својим псом, ту као је и злостављао на све могуће начине и често трештен пијан долазио кући. Каткад га недељама није било код куће. У овом случају, Харди је избегао да плаћа алиментацију, јер му је жена остала — на врату. Суд је посредовао да се измире

Али тек што се са разводом изазвана бура стишала, јавила се прва Хардиева жена, са којом се развео још пре 15 година. Она је тужила Хардиа суду и тражи алиментацију од 1000 долара месечно, коју јој је суд досудио још у своје време, а коју Харди никако није плаћао. Тужни комичар биће материјално упропашћен, ако буде морао ову алиментацију исплатити...

Али најтрагичнији приватан живот имао је ипак популарни филмски комичар Бастер Китон. И он је са женама био несрећан, као велики филмски комичар Чаплин. Бастер Китон је чувен по томе, што се у својим комичним филмовима никада не смеје, па, ипак, баш тиме насмејава своје гледаоце. То потпуно отсуство смеха код Китона било је претказивање његовог трагичног живота После дугогодишњег брака са Нормом Талмаџ, они су се развели.

Лепа Норма је на суду оптуживала мужа да је свиреп, крволочан и раздражљив. После тога, Бастер Китон се венчао са својом болничарком, која га је одано неговала за време његове тешке болести. Пре неколико месеци, она је тражила развод. Овај други бракоразводни процес је такорећи упропастио Китона Он је морао својој другој жени да плати 200.000 долара и тиме је потрошио сву своју уштеђевину.

Данас је славни Бастер Китон пуки сиромах и станује на једној мансарди у трећекласном холивудском хотелу. Лепи дани доларске среће и филмске славе нестали су...

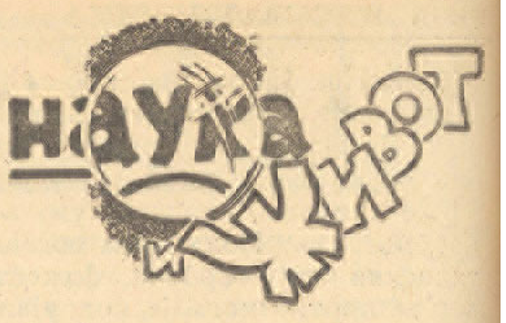

Шта је рак и како се лечи

Човечје тело састављено је из ћелија, које су све постале рашћењем и цепањем из једне једине ћелије. Током развића организма, ћелије се издвајају, почињу да се међусобно разликују и групишу, да би преузеле посебне делатности. Оне се, тако, све више специализују, — постаје кожа, мишићи, нерви, жлезде, итд.

Кад је један орган или једно ткиво постигло свој сразмер, који има према плану изградње самога организма, множење његових ћелија престаје. Томе плану целине подложне су и оаледе: рашћење ћелија престаје чим се рана зацели.

У здравом телу, дакле, ћелије су потчињене поретку, принципу целине. Али, понекад се, одједном једна или више ћелија отму утицају тога природног законског реда, и почињу да се множе на начин који је за целину организма бесмислен, а често и штетан. Остане ли притом измена материја и структура ћелија нормална, настају безопасне отеклине. Али, ако ћелија стекне способност да се, независно од своје групе, на свој рачун несметано и „разуларено“ развија и множи, — онда је настала отеклина опасна и може да спута важне животне функције, па оболели организам пропадне. Такво злокобно и разорно нагомилавање ћелија зовемо: рак.

Ми не знамо какви су узроци да ћелије одједном постану самосталне. Свакако су то ћелије посебне расе, потпуно друкчије од нормалних ћелија ткива. Досад није успело науци да какве било ћелије преобрази, вештачки, у ћелије рака. Какве су то особине које ћелијама рака дају надмоћ над нормалним ћелијама тела, и како те особине ћелија стиче? То је питање централан проблем данашњег научног испитивања болести рака, на чијем решавању се живо ради. Кад се нађе одговор на то питање, биће тиме нађен и узрочник све судбоносне болести од које пате и умиру милиони људи.

Срећом, лечење рака иде својим путем и без да је на горње питање нађен одговор. Данас, више се не тражи само „специјалан лек“ против обољења рака, него се, са пуном енергијом, познате лекарије стављају у службу лечења, тиме што се гледа да се рак што пре спозна. Према томе на којем месту у телу има своје средиште, отеклина рака може се лакше или теже наћи. Ако се благовремено нађе и установи, рак се скоро увек може излечити. Хирург и рентгенолог, уз комбинацију узгредних начина лечења, такмиче се да се једном пронађено начно обољење излечи, да се рак „истреби“. Успеси, који су постигнути у том почетном стадију, основа су за лечење и оних обољења, која су већ поодмакла. А са напретцима у испитивању о наклоностима рачног обољења — без којих нема уопште рака — и овде ће се, временом, доћи до успешних резултата.

ПРИЧА „НОВЕ ПОШТЕ“

ИДЕАЛАН БРАК

Ст. Станиславски

Госпођа Ружа непристрасно је посматрала свога мужа Тошу, који се старао да се што лепше удеси и вртео се пред огледалом. Видела је она све мане на њему, а баш ниједну врлину. А о лепоти? Не треба ни говорити. И да би још више изгледао мизеран, по њеним речима, он уопште није обраћао пажњу на своје одевање. Сад јој се нешто учинило сумњиво. Њен Тоша да се одједном толико дотерује. То је просто немогуће.

— Сигурно, — мислила је она, — има да добије унапређење, а неће да ми каже унапред. За ту неискреност унапред смишљену, разбићу му њушку, али свеједно, унапређење ипак доноси повећан приход.

Како је рачунала на то његово „унапређење“, она оде у претсобље и поче ревносно да чисти његов капут, што иначе досада није чинила. Но госпођа Ружа је овога пута имала непријатно изненађење. У џепу капута нашла је једно писмо, које по својој спољашности нимало није личило на пословно писмо. Било је рукичасто и мирисало на јасмин. То је на њу деловало као хладан туш. Није се много устручавала да га прочита, јер је већ било отворено. Оно је гласило:

„Драги и мили мој Тошице,

Шта мислиш да се нађемо у парку, па да после одемо у биоскоп, па онда... ја сам те већ толико жељна. Стално сањам о теби. Знам да ниси срећан, али веруј, ја ћу те усрећити. Поред твоје жене, заиста, и не можеш бити срећан... Но, време ће показати своје... Чекаћу те под треће клупе до краја, десно. Верујем да сам жељна твојих пољубаца и загрљаја! Немој се изненадити што овако брзо прешох са „ви“ на „ти“. Много мислим на тебе, у мислима осећам те телом.

Твоја Цица“.

Чита то писмо госпођа Ружа и не може од чуда да дође к себи. Зар њен Тоша? Ах, осветиће се она њему за ту превару, јер та Цица је била једна врло интересантна и лепа распуштеница и баш је бацила око на њеног Тошу. Значи, да он ипак нешто вреди, па чак и више него што је она могла и претпостављати. Сад ће она њему показати. Направиће му такву сцену да ће памтити док је жив. Али, одједаред, сети се једне пакосне комшинице Зоре, која јој је приликом једне „комшинске“ свађе рекла:

— Да сте били нека сорта, ме би се ни удали за тог вашег смољу. Нити смрди нит' мирише, да га ни ђаво неће. Сигурно сте били јако добри. Мушкарац једино вреди ако се и нека друга заинтересује за њега.. Значи да и ви ништа не вредите..

— Аха, — помислила је г-ђа Ружа, — сад ћу јој показати да ли имам мужа смољу! Оно, истина, добиће он такве батине после осведочења о његовој вредности, да ме неће заборавити док је жив, али засада... Позваћу госпа Лепу да пође самном, кобајаги, у шетњу, па ће се и она осведочити да ми муж има састанак. А после ће она изјајати све што је видела оној аспиди Зори... Баш нека види да имам мужа, за кога се интересују и лепе, младе жене као што је Цица...

А г. Тоша и не сања шта његова лепша половина спрема. Не сања да она хоће да покаже комшиницама, како њен муж има вредности у очима лепих жена и, према томе да ни она није мачји кашаљ, али не сања ни о томе, да га чека страховита казна у виду оклагије од супруге Руже. Удешава се он тако лепо, нестрпљиво везује машну и напослетку, пошто је покорно пољубио жену, рекао је:

— Душице, имам важна посла... Канда ћу бити унапређен, па морам са шефом... Знаш како је... А користиће нам. Бунда ти не фали, ако добијем повишицу...

— Лажи, лажи, — мисли г-ђа Ружа у себи. — Већ ћу ти ја дати унапређење! Али пре тога, нека пукне од беса та алапача Зора!...

И пошла тако г-ђа Ружа пред вече, кад је њен Тоша имао састанак са лепом Цицом. Позвала као за друштво г-ђа Лепу, па „случајно“ прошле баш туда где је имао састанак њен муж. Госпођа Ружа је вешто удесила да седну на четврту клупу од „назначене“ клупе за састанак. И приметиле су како г. Тоша кицошким кораком прилази заказаној клупи, на којој је седела лепа г-ђа Цица. Сео он сасвим слободно поред ње и почео нешто да прича.

— Ију! — црна жено, па то твој Тоша!... И ти си још мирна?... Ја бих му очи ископала! Срам га било! — рече г-ђа Лепа изненађена.

— Не, ја сам отмена жена и код куће ћемо се обрачунавати, — рекла је г-ђа Ружа са висине. Нисам ја нека простакуша, па да ту у парку.

Али одједаред је тргао један прилично јак звук шамара. Г-ђа Цица се канда није устручавала што је у парку. Опалила је неколико шамара г. Тоши и још га сасвим неотмено ритнула ногом, уз речи:

— Фуј, будало матора!... Зар си уопште мислио да се на тебе односило то писмо... То је погрешно предато... Штета што и ти имаш исто име са човеком, са којим се не можеш никада мерити! А ја сам мислила да ми ти носиш некакву поруку од њега, па те још слушам.. Теби да пишем. Хахаха! — насмејала се напослетку лепа Цица и брзим корацима се удаљила.

Госпођа Ружа је устала брзо са клупе, а г-ђа Лепа је подругљиво погледала:

— Па да... Добро је рекла госпођа Зора... Врећа закрпу тражи, па тако и ти и твој муж... Ето, сад му можеш привијати мало бурове воде на образе...

Госпођа Ружа је сва бесна пожурила кући, а после једног часа стигао је и њен Тоша. Он је почео још са врата да прича, како се тамо у друштву протукли за начела, јер он ипак мора да држи до свог угледа и, ето, он се за своја начела одлучно борио.

Али није довршио, јер је г-ђа Ружа већ спремила оклагију и, пошто је сасвим прописно пропустила г. Тошу кроз руке, она је рекла:

— Бар да мо ниси обрукао пред другим... Поред тебе сам и ја губила у очима мојих пријатељица, али сад сам сасвим пропала... свињо једна!... Сад ће тек оне алапаче говорити да нисам ни могла наћи бољег мужа него тебе, смоље једна... Фуј!..

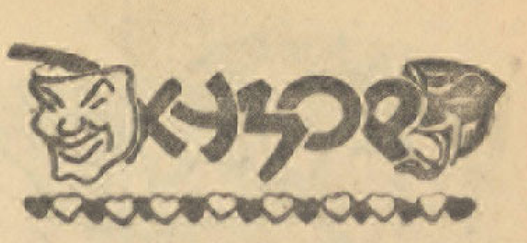

ПРЕД СЕОБУ...

— А сада, душице, позови телефоном шпедитера.

— То је лако рећи, ал' не могу да пронађем телефон.

— Изиђи за час на улицу па, из јавне говорнице, позови наш број, а ја ћу га онда пронаћи по звоњењу.

*

НЕ УВЕК

Лекар (који прегледа стару уседелицу): Да ли, госпођице, добијате трупање срца кад играте?

Уседелица (стидљивим гласом): Не увек. Само кад игром са мушкарцима...

*

ДОБРО ЈЕ ИМАТИ ОЦА

По цичи зими ишао Лала саоницама у варош. Сина, момка од 18 година, загрнуо опаклијом и овај легао у кола, а Лала кочијаши. Прозебле му руке па све хуче у њих да их одгреје. Ал' ће му тек син рећи:

— Ето видиш како је то зло кад немаш оца. Да имаш оца к'о ја, и ти би лежао овде поред мене у колима, а неби тако зебао к'о кер.

Шпијунска борба између две крајности: Истока и Запада

Пише В. Спасић (43)

— Ај, зашто се кезиш, ти жути ђаволји сине? — рекао је дубоким гласом, као да му је долазио из подрума. Изгледа да је он Херимена сматрао Јапанцем. Његов дубоки бас никако није пристајао његовом сувише витком и мршавом стасу. Чувши ове речи, капетан се гласно насмејао.

— Немој да се смејеш, ниткове један! Боље би било да ми кажеш где се налази мој госа?

— Извини, молим те, али ја уопште не знам ко је твој госа, а ни ко си ти! — задевао се капетан.

— А ко би био? Онај дугајлија Џонсон, млади поручник!

— А ко си ти, ако смем знати?

— Ја сам Мони.

— Веома лепо име, а какав Мони?

— По народности сам Ирац, а за то доказ нека пружи моја рђа коса!

— Чини ми част што сам се са вама упознао, мистер Мони. Ја симпатишем Ирце. Моје име је Херимен. Капетан сам по рангу.

— Терај ти шегу са твојим дедом, а не самном! — рекао је помало љутито Мони.

У том тренутку стигао је кући поручник Џонсон.

— О, хвала небесима, само кад сте већ дошли, сер! — рекао је Мони прекорним гласом.

— Да није, наопако, направио неки русвај овај рђокоси?.. Ја га добро познајем, он је у стању да приреди права чудеса, — обратио се поручник капетану Херимену..

За то време капетан је брисао очи марамицом, јер је већ почео да сузи од претераног смеха.

— Реците ми, сер, да ли је овај капетан заиста Јапанац? — упитао је свога госу Мони полугласно. И то његово „полугласно“ ббило је толико снажно, да се могло чути чак и у трећој соби.

— Нијее те слагао, драги мој Мони. А шта велиш, јапански капетан у нашој средини? Каква је то опет глупост од твоје стране? — реекао је Џонсон раздраженим гласом.

— Извините, сер, ја сам видео на њему ккимоно, и био сам стога уверен да је он Јапанац, — извињавасо се рђокоси Ирац.

Затим ссе обратио и самом домаћину и молио га да му опрости.

Херимен му је радо опростио, већ и стога, јер му је био у највећој мерри захвалан, што га је насмејао тако као нико досад. Капетан ссе, чак, и за време вечере смејао.

Капетан је доцније испричао и својој жени свој комични сусрет са рђокосим Ирцем. И још увек се смејао. Рут то није могла да разуме и мало је чудно гледала на свога мужа, плашећи се да није померио памећу.

А рђокоси Мони је већ сутрадан изјутра ишчезао из Симле.

ПРЕД ЈЕДНОМ ТЕШКОМ И ОПАСНОМ АКЦИЈОМ

У зору у 5 часова, наредник Стентон јавио се капетану Херимену, тражећи од њега упутства за акцију, коју треба да предузме у вези са одбраном тврђаве Читрел.

— Пазите, нарочито, на теснац код Малаканда, Стентоне! Будите до крајности опрезни, а упамтите да само у крајњем случају смете употребити ватрено оружје!

— Разумем, сер! — одговорио је наредник кратко.

— Е онда је све у реду, — рекао је Херимен и срдачно стегао наредникову руку. — Срећан вам пут!

(Наставиће се)

Данас

Субота, 14 марта 1942 године.
Преп. мученица Евдокија. — Преп. Агапија.
Сунце излази у 6 часова и 26 минута, а залази у 18 часова и 19 минута.

*

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ:

Дивилд м-р Јоца, апотекар, Хорти Миклош шугарут бр. 7 (тел. 32—00).
Мишић м-р Никола, апотекар, 1941, 13 априла улица бр. 2 (тел. 22—91).

*

РАДИО

За 14 март 1942.

БУДАПЕШТА. 6.40: Буђење, гимнастика ● **7.00:** Вести, саоштења и јутарња музика ● **10.00:** Вести ● **10.15:** Забавна музика ● **11.10:** Извештај о водостају ● **11.20:** Певање арија ● **11.40:** Предавање ● **12.10:** Оркестарски концерт ● **12.40:** Вести ● у **13.30:** Поруке војника ● **14.00:** Грамофонске плоче ● **14.30:** Вести ● **15.20:** Циганска музика ● **16.10:** Омладински радио ● **16.45:** Вести ● **17.00:** Вести на словачком и русинском језику ● **17.15:** За русинске слушаоце ● **17.45:** Оркестарски концерт ● **18.15:** Предавање ● **18.35:** Џаз музика ● **19.00:** Вести на мађарском, немачком и румунском језику ● **19.20:** Шарени програм ● **19.40:** Уметничко предавање ● **20.20:** Одломци из чувених мађарских оперета ● **21.40:** Вести ● **22.10:** Циганска музика ● **22.35:** Грамофонске плоче ● **23.00:** Вести на немачком, италијанском, енглеском, француском и финском језику ● **24.00:** Вести ● **00.15:** Час Црвеног крста.

*

ОДЛАЗАК И ДОЛАЗАК ВОЗОВА

За Будапешту 20.30 и **17.53.**
За Себадку 4.38.
За Сомбор 4.06. 10.54, 13.50 (Сегедгет-Палванка), 17.26.
За Тител 6.15. 14.02 и 20.20.
За Зенту-Сегед 5.30, 13.35 (само до Обечаи, 16.40
Из Будапеште 23.14 и **11.11** (особни стиже у Ујвидек у 7.35).
Из Себадке 20.48 (особни, стиже у Ујвидек у 23.35).

ДВЕ ПОБЕДЕ ЗАГРЕБАЧКОГ ГРАЂАНСКОГ У ШВАЈЦАРСКОЈ

Загребачки Грађански гостовао је у Швајцарској два дана и то против „Јанг-Бојс-а" и против „Луцерна".

Прву утакмицу коју је одиграо у прошлу суботу Грађански је решио у своју корист тукавши Јанг Бојс са 4:0. Грађански је играо у следећем саставу: Урх, Брозовић, Дубац, Лехнер, Јазбиншек, Кокотовић, Цимерманчић, Велфл, Лешник, Антолковић, Матекало. Велфл је дао два гола, а Антолковић и Лешник по 1.

Другога дана, у недељу, у игри против Луцерна, Грађански је изашао у нешто измењеном саставу — на место Брозовића играо је млади Ђукић, а место Матекала Плеше. Луцерн је изгубио са 1:0, а гол је дао Велфл.

Оба дана, иако по рђавом времену, Грађански је приказао сјајну игру, за коју швајцарске новине тврде као „ретко виђену".

СПОРТ

Међународна утакмица Мађарска—Италија одложена

Утакмица ће се одржати 6 априла

Међународна утакмица у фудбалу између репрезентација „21-годишњака" Мађарске и Италије, која се требала одиграти у Италији 5 априла ове године, на молбу италијанског ногометног савеза одложена је за 6 април. Сада се још не зна који ће град бити одређен за одигравање ове утакмице. Репрезентација Италије требала је одиграти 5 априла тренинг утакмицу са Серветом, али је и овај сусрет одгођен за 19 март и то у Фиренци на Берта стадиону.

У Фиренци је италијанска репрезентација победила репрезентацију Фиренце са 12:0. Ова тренинг утакмица је одиграна у два полувремена по 45 минута. Репрезентативци су у првом полувремену постигли четири гола.

Италијански савезни капитен на овој утакмици испробао је 14 играча, све већ познати нашој јавности. Играли су: Масети (С. к. Рома), Рава (Јувентус), Марчи (Ђенова), Брунели (Рома), Морнеша (Рома), Балдо (Рома), Андреоло (Болоња), Депетрини (Јувентус), Ди Аваки, Аркари (Болоња), Лоиш, Мазиола (Венеција), Пиола (Лацио), Ферари (Амброзијана). Најбољу игру је показао Пиола, који је дао пет голова и Лоиш, четири гола, док је у одбрани био одличан Рава и Брунела.

Спортска јавност Будапеште тражи да се у тим Ференцвароша стави Шароши Бела

Од утакмице Ференцварош—УАК, која се игра у Ујвидеку, дели нас свега један дан. Противници су спремни и Ујвидек са околином очекује са нестрпљењем сутрашњи дан као велику спортску атракцију: утакмицу УАК—Ференцварош.

Игралиште „Хорти Миклош" потпуно је из основе преуређено, трибине су поправљене, стављена нова ограда, игралиште порављено и карте дате у претпродају, а играчи одржали потребне тренинге и тим је састављен.

Плац, Чилаг, Аврамовић, Харгитаи, Марјановић, Живковић, Медарић, Палфи, Лендваи, Бадић и Велкер су они који ће сутра између 3 и 5 часова по подне укрстити ноге са великим противником из Будапеште, а који је такође узео сутрашњу утакмицу озбиљно и најбрижљивије се припремао. Готово све престоничке новине и спортски критичари који су присуствовали у среду по подне тренинг утакмици Ференцварош—Дунавиа, траже да се у тим за утакмицу против Ујвидека стави Шароши III Бела. Шароши је био повређен зимус и од тога доба није играо али се сада осећа добро и на тренинг утакмици је показао изванредну форму. Водећи из Ференцвароша се боје да Шароши Бела није још потпуно оздравио и да би му утакмица у Ујвидеку евентуално шкодила, то би ишло на уштрб клубу који очекују још тешке борбе до краја првенства.

ПИНГ-ПОНГ

ВЕЛИКА СПОРТСКА СВЕЧАНОСТ У ПИНЦЕДУ

У оквиру прославе двогодишњице оснивања пинг-понг клуба у Пинцеду приређује се у недељу, 15 о. м. клупско првенство. Победник ће бити награђен скупоценим пехаром који је подарио клубу г. Јан Шустер, потпретседник клуба. За ово такмичење у Пинцеду влада велико интересовање, јер се засада још незна ко ће бити победник. Почетак такмичења је у 9 часова ујутру.

МАЛИ ОГЛАСИ

стају до 10 речи 1.50 п., свака даља реч 10 ф. За ове, који траже службу, 50% јефтиније. Мали огласи се примају, сем наше администрације (зграда Аполо биоскопа. I спрат), још и у трафикама Поповић, Хитлеров пут 7, Иборчић, Бардоши Ласло у. 2.

НОВА КУЋА једноспратна са 5 станова и аутогаражом. На најпрометнијем месту близу центрума, хитно се продаје због одласка. Упитати: Фехермезе бр. 2. 356

Тужним срцем и великим болом у души јављамо свима сродницима и познаницима да је наш добри супруг, отац и деда

✝

Сава Влашкалић

градски путар

после дуге болести преминуо у петак, 13 марта, у 6 часова ујутро, у 66 години живота.

Сахрана нашег непрежаљеног покојника обавиће се у суботу 14 марта, у 2 часа по подне из капеле на св. Алмашком гробљу.

Лака му земља и вечнаја памјат!

У Ујвидеку, 13 марта 1942

ОЖАЛОШЋЕНИ:
супруга Мара Влашкалић, рођ. Говорчин
синови: Сава и Пера
кћери: Ружица и Зорка,
сиаја: Радојка,
унуци и остала родбина.

Укрштене речи

Број 50

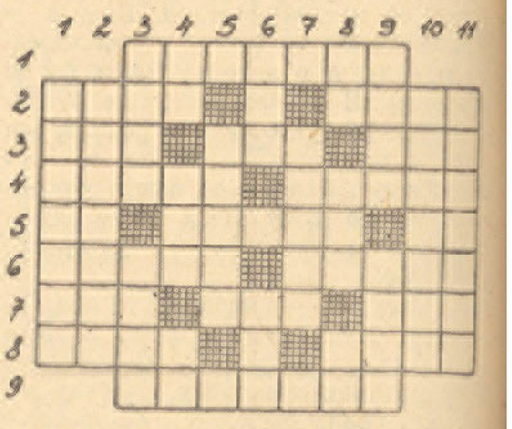

Водоравно: 1. рт на Балканском Полуострву; 2. водопад — сугласник — госпођа (шпански); 3. штета (мађарски) — место у Срему — један (чешки); 4. предео код Северног пола — козачки часник (обрнуто); 5. канеско име — пристаниште у Енглеској — честа скраћеница; 6. козачки часник — планина у Мађарској; 7. име (француски) — свеједно — данас сваком задаје бригу; 8. арапски поглавица — самогласник — индијанско племе (обрнуто); 9. најчувенији енглески адмирал (у падежу).

Усправно: 1. степенице; 2. варош у Грчкој (у падежу); 3. име месеца — завршетак молитве; 4. скраћеница позната у трговачком свету — крећу се — слово латинице (обрнуто); 5. сугласник — просветна установа — сугласник; 6. женско име (у падежу) — сугласник — птица; 7. сугласник — врста алата — самогласник; 8. пакао — сат — слово француске азбуке; 9. страно женско име — утакмица коња; 10. чудноват; 11. становници Азије.

РЕШЕЊЕ УКРШТЕНИХ РЕЧИ

Број 49

Водоравно: 1. Апи(с) — Гал; 2. парфем — парола; 3. Спира — к — коран; 4. Ана — или — тас, 5. ге — атеље — зи(д); 6. Џаја — оксид; 7. ј — о — уп'о — о — к; 8. трава — Тара; 9. со — сетан — ор; 10. ома — тра — ата; 11. смола — а — граде; 12. Корана — уморан; 13. (С)ита — Иго.

Усправно: 1. апс — ски; 2. папагај — сомот; 3. Иринеј — Томори; 4. Ира — роа — ала; 5. е, а — А(да) Циганлија) — ас — ан; 6. м — ит — увет — а; 7. Клеопатра; 8. п — Иљко — а, и — у; 9. ак(о) — ес — т. д — г. м; 10. рот — Иса — аро; 11. Горазд — Ротари; 12. аласи — Београдаг; 13. лан — ено.

Оглашујте „Новој пошти"

Одговорни уредник и издавач:
ВОЈИСЛАВ МАТИЋ

Ротациона штампа: „Уранија", штампарски завод и издавачко подузеће (власник Јован Келемен) за штампарију одговара Јосип Франк, II Ракоци Ференц ул. 50.